

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ
УЧНІВ З КУРСУ
«ВЧИМОСЯ ЖИТИ РАЗОМ»
5-6 класи
У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**При оцінюванні навчальних досягнень з курсу
враховується:**

рівень оволодіння знаннями про людину та моральні взаємини в суспільстві, основні моральні норми й цінності українського суспільства та людства, правила етикету, правила культури поведінки

рівень умінь керуватись у поведінці моральними нормами та цінностями, виявляти дружелюбність, увічливість, повагу й чуйність до інших, толерантність і милосердя

рівень оволодіння практичними вміннями та навичками позитивного ставлення й мотивації до застосування моделей поведінки, орієнтованих на моральні цінності українського суспільства та людства в цілому

Рівневе оцінювання	Бали	Вербальне оцінювання	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий (П)	1	"Вірю в тебе"	Учень (учениця) називає одне-два етичних поняття, моральних чи етикетних норми
	2	"Недостатньо працюєш"	Учень (учениця) називає кілька етичних понять теми, моральних і етикетних норм, правил поведінки; дає моральну оцінку ситуації чи вчинку на рівні «добре»-«погано»
	3	"Готуйся краще"	Учень (учениця) двома-трьома простими реченнями пояснює зміст етичного поняття; наводить приклади окремих фактів та явищ із моральної практики; дає власну оцінку окремих фактів та явищ моральної практики (на рівні «добре-погано») й пояснює її одним-двома реченнями
II. Середній (С)	4	"Працюй більше"	Учень (учениця) репродуктивно відтворює (у вигляді 4-6 простих речень) частину матеріалу уроку; дає пояснення етичних понять і термінів уроку; наводить приклади морального та аморального в житті людей; оцінює прості моральні ситуації та пояснює свою оцінку у відповідності до норм моралі; формулює правило поведінки у відповідності до норми моралі чи етикету
	5	"Старайся"	Учень (учениця) відтворює основний зміст навчального матеріалу уроку, відповідаючи на запитання учителя; визначає окремі ознаки етичних понять; аналізує ситуацію за запитаннями вчителя, підручника; за допомогою вчителя співвідносить конкретні вчинки з відповідними нормами моралі й етикету та висловлює оцінне судження
	6	"Можеш краще"	Учень (учениця) у цілому самостійно відтворює матеріал теми; характеризує подію, ситуацію, учинок з точки зору моральних критеріїв; правильно вживає етичні поняття й пояснювати їх на прикладах; використовує приклади з історії та літератури, висловлює просте оцінне судження про відповідність чи невідповідність поведінки моральним нормам
III. Достатній (Д)	7	"Вдало"	Учень (учениця) у цілому послідовно, самостійно відтворює матеріал теми; може виявляти розуміння етичної термінології; пояснює критерії оцінки певних учинків, подій, ситуацій, обґрунтовуючи власну думку прикладом
	8	"Добре"	Учень (учениця) самостійно опановує основний навчальний матеріал уроку; аналізує відповідні явища та ситуації, визначаючи ознаки моральної поведінки; моделює прості ситуації морально-етичного змісту та пропонує аргументовані шляхи їх розв'язання

	9	"Досить добре"	Учень (учениця) самостійно опрацьовує матеріал уроку за підручником; самостійно аналізує етичні феномени та робить власні нескладні висновки; обґрунтовує власні етичні судження й оцінки за допомогою власних прикладів та аргументів; порівнює й узагальнює явища морально-духовного життя суспільства
IV. Високий (В)	10	"Успішно"	Учень (учениця) оперує основним навчальним матеріалом, викладаючи його у відповідній формі; моделює морально-етичні ситуації, пропонує шляхи їх розв'язання та пояснює їх; самостійно розв'язує ситуацію морального вибору та пояснює свій вибір, спираючись на етичні категорії; самостійно оцінює моральність явищ, подій, учинків; з незначною допомогою вчителя працює з іншими джерелами інформації етичного змісту (фото, художній текст, усна розповідь)
	11	"Відмінно"	Учень (учениця) вільно викладає навчальний матеріал усній та письмовій формі відповідно до завдання; самостійно здобуває нескладну інформацію етичного змісту з інших, крім підручника та розповіді вчителя, джерел; пояснює зміст етичних понять і моральних норм, застосовує їх для аналізу нових ситуацій, зокрема з власного життя; оцінює життєві ситуації, учинки людей і результати їх дій з позицій справедливості
	12	"Бездоганно"	Учень (учениця) послідовно й логічно викладає навчальний матеріал, застосовуючи та пояснюючи етичні поняття й терміни; виявляє творчий підхід у розв'язанні ситуативних завдань, оперуючи набутими знаннями й уміннями; моделює ситуації морально-етичного змісту, проявляючи толерантність; оцінює власну поведінку та поведінку товаришів з позицій моральності та громадянської активності